

Жай бөлшектерге

есептер

Ауызша

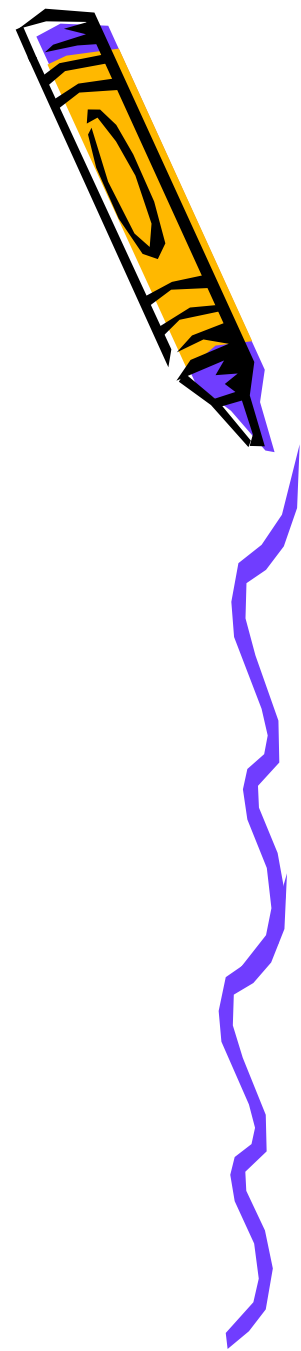
1. Табу керек:
24-тің $\frac{7}{8}$ -сін
30-дың $\frac{3}{5}$ -ін
27-нің $\frac{4}{9}$ -ын

2. Егер санның $\frac{2}{9}$ -сі 18ге тең болса,

онда сол санды тап.

$\frac{3}{4}$ -і 45-ке тең санды тап.

$\frac{7}{8}$ -і 24-ке тең санды тап.

Жауабы:

1. 21; 18; 12

2. 81; 60; 21

Блиц

- Қоймада 780 қорап кітап бар. Магазинге соның $\frac{7}{12}$ -сін жіберді. Дүкенге неше қорап кітап жіберілді?
- Арақашықтықтың $\frac{2}{9}$ -сі 18 км болса, Арақашықтық неге тең?
- Демалыс орны $\frac{5}{12}$ -сі 120 кг болатын алма сатып алды. Демалыс орны неше килограмм алма сатып алды?
- Барлық ақшаның $\frac{14}{15}$ -ті ұсталып кетті, ол 154 тг. Басында қанша ақша болды?
- 5 кг қоспаның құрамында 3 кг мыс бар. Мыс қоспаның қандай бөлігін құрайды?

Шешімі:

- 1) $780:12*7= 455$ кітап
- 2) $18:9*2=4$ км
- 3) $120:5*12=288$ кг алма
- 4) $154:14*15 = 165$ тенге
- 5) $3:5 = 3/5$

Есеп 1.

Балабақша мерекеге қызыл, жасыл, және сары шарлар сатып алды. Қызыл шарлар саны 40, ал жасыл шарлар қызылдың $\frac{3}{5}$ -ін, ал сарының $\frac{2}{3}$ -ін құрайды. Балабақшаға неше шар әкелінді? Егер үрлегенде қызылдың $\frac{1}{20}$, жасылдың $\frac{1}{12}$ -і және сарының $\frac{1}{30}$ -і жарылса, шарлардың қай бөлігі үрленді?

Есеп 2

Үш түрлі орамал бар. Біреуінің ұзындығы $\frac{3}{4}$ м тең, ол екіншінің ұзындығының $\frac{3}{5}$ -ін құрайды.

Үшіншінің ұзындығы алғашқы екеуінің ұзындықтарының қосындысының $\frac{7}{8}$ -ін құрайды. Үшіншінің ұзындығы екіншінің ұзындығының қандай бөлігін құрайды?

Ескерту: $\frac{3}{4}$ м = 75 см

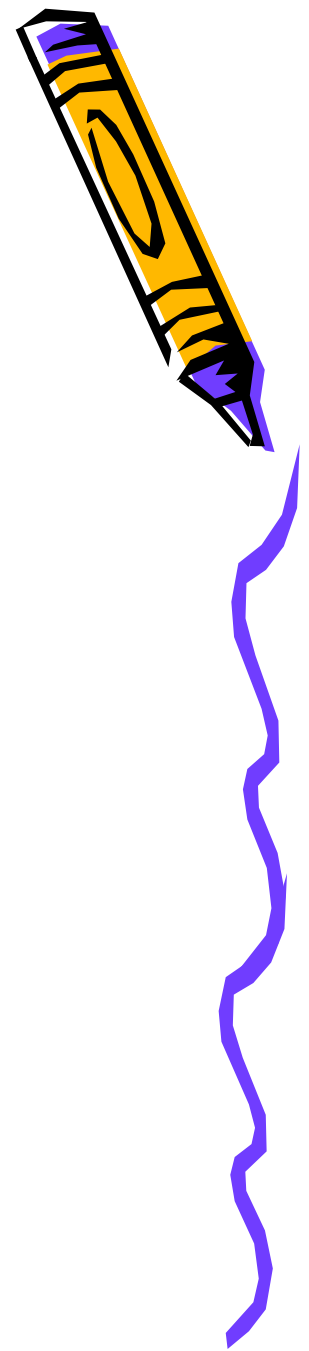
№1 есептің шешімі

- 1) $40:5*3 = 24$ жасыл шар
 - 2) $40:2*3 = 60$ сары шар
 - 3) $40:20 = 2$ қызыл шар жарылды
 - 4) $24:12=2$ жасыл шар жарылды
 - 5) $60: 30 = 2$ сары шар жарылды
- $(40+24+60)-(2+2+2)=116$ шар қалды
- жауабы: 116 шарлар

Есептің шешімі №2

- 1) $75:3*5=125\text{см}$ - Екінші орамалдың ұзындығы
- 2) $75+125=200\text{ см}$ -Екінші мен біріншінің ұзындығының қосындысы.
- 3) $200:8*7=175\text{см}$ - үшінші орамалдың ұзындығы
- 4) $175:125=175/125$

Үйге:

№ 605, №507 (қайталау)

